

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre 170—L., félévre 95—L.
Egyes szám. ára 4—L.
Külföldre egész évre 270—L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

II. KÁROLY KIRÁLY.

Romániának új királya van. Károly herceg, a liberális politika ármánykodása ezelőtt és fél esztendővel eltávolított az országból lemondott trónöröklési jogáról, június 6-án visszatért az országba.

— Nemcsak a katonaság, hanem a nép is szívesen fogadta, az uralmon lévő pártokig melléje állt.

— Semmi sem állott tehát kétségben, hogy trónöröklési jogát, amelytől a Bratianuk családjára megfosztotta, újra megszerezje.

— Pünkösöd első napján a királyi tanácsülésen királlyá kiáltotta ki s azóta II. Károly néven gyakorolja a felségjogokat. Nagy fontosságú fordulata Románia történetének!

— Ferdinánd király halála után a gyermek-királya volt az uralkodó, akinek nevében más kormányzó tanács vezényelte az uralkodói jogokat. A kormányzás ez alatt az alatt állandó zavarok között, az ország politikai és gazdasági helyzete örökös bizonytalanságban vergődött.

— Az új helyzet ezt a bizonytalanságot reméljük megszünteti. A király most már erélyes vezetésvel gátot a pártharcok romboló hatá-

— A politikai nehézségek természetesen nem szűnnek meg teljesen az új király trónra lépésével. A liberális párt egyik szárnya máris az új rendszerhez kötötte magát. Bratianu Vin-

tila és párthivei kiáltványt bocsátottak ki, amelyben azt hangoztatják, hogy ők az 1926. évi rendezés alapján állanak, tehát nem ismerik el II. Károly trónfoglalásának törvényességét.

Ez a határozat bizonyosan nem fogja megingatni az új király trónját. A liberális párt fiatalabb tagjai hajlandók az új helyzetet elismerni és politikai működésüket II. Károly személyéhez kapcsolni.

A politikai nehézségnél bizonyára súlyosabb gondot fog okozni az új királynak az a kérdés, hogy miféle módon vezesse ki az országot abból a rettenetes gazdasági válságból, amely most minden téren rája nehezedik. Most az a főkérdés, hogy kap-e az ország kölcsönt — ezen a révén lehet ártalmas a liberálisok ármánykodása — megindul-e a kereskedelmi forgalom, megszűnik-e, vagy legalább csökken-e a munkanélküliség. S mindenek előtt edig ezeknek a bajoknak a gyökerét kell eltávolítani,

vagyis a mezőgazdaság beteges vergődését kell orvosolni.

Minket magyarokat az általános helyzet alakulásán kívül az is érdekel, hogy II. Károly király milyen érzéssel fog viselkedni az ország kisebbségei iránt. Követelni fogja-e a kormányaitól, hogy anyagi és erkölcsi értékeink fölprédálásai megszűnjenek? Érvényt fog-e szerezni a

II. Károly király.

békeszerződések méltányosabb intézkedéseinek, lehetővé teszi-e, hogy a magunk hite, nyelve és hagyományai szerint keressük boldogulásunkat királyi jogara alatt?

Királyá kiáltását a Magyar Párt elnöke is hódolattal üdvözölte.

Reméljük, hogy II. Károly királyban a házjától való kénytelen távollét idején részvét ébredt a szenvedők, elnyomottak és üldözöttek iránt. És ott, a művelt nyugaton, megfigyelte és megállapította, hogy a kisebbségek sorsa ma már

fontos tényezője a világpolitikának, amely elhanyagolása, vagy éppen mostoha kezelése országnak is óriási károkat okozhat.

Amint egy külföldi államférfi megjegyezte: Románia a gyors és váratlan politikai változások földje. Tíz év alatt csakugyan rengeteg változást estünk át, fájdalom, nemigen jött jobb állapot, mint amilyen elmúlt.

Vajha II. Károly uralkodása egy jobb boldogabb kor hajnalát jelentené!

Derűs tapasztalatok.

Régóta vágyakoztam gyönyörű Székelyföldünk legkeletibb részének meglátogatására. Nem kínálkozott jó alkalom számomra május hó közepéig. Ekkor csatlakoztam dr. Boros György püspök urhoz, aki ottani egyházközségeit szándékozott meglátogatni. Erről az érdekes és kellemes kirándulásról a *Magyar Nép* számára feljegyzek néhány megfigyelést.

Tizenkét székely községet jártunk be. Mindenik a legnagyobb izgalomban készült a püspöki látogatás fogadására. Mintha versenyeztek volna egymással, amiből én azt az örvendetes tényt olvastam ki, hogy népünk az egyház vezetősege, a főpásztor iránt őszinte, nagy tisztelettel viseltetik. Megítélésem szerint ebben az volt a legérdekesebb, hogy mindenütt az ifjuság járt elől. Elkezdve Nagyajtán egy hatalmas lovasbandérium várta a püspököt és kíséretét. Milyen élvezet volt szemlélni itt 14, másutt 18, másutt 24 lovas székely legényt! Kalapjuk mellett virág, lovuk nyakáról lóg le a virággal diszitett zöld koszoru. A lovak sörénye feldiszítve szebbnél szebb virággal. Jól táplált, jól kezelt szép lovakon mint megannyi vitéz huszár száguldottak végig az utakon. Büszkék voltak magukra és büszke volt rájuk a falu. Valódi diadalmenetet rendeztek Nagyajtától Kőkösöig. Néhol nemcsak a határ széléig, hanem a következő faluig be kísérték a püspöki menetet. A lelkesedés átragadt a falu népére. Nem törődtek a munkaidővel. Székerre ültek és kísérték tovább a menetet.

A leányok hasonló lelkesedéssel kértek részt maguknak. Talán legkellemesebben hatott rám és barátaimra, akik hova-tovább mind jobban szaporodtak, az az örvendetes tény, hogy székely leányaink saját-szötté kelméből készült fehér ruhában, több helyen színes szövettel ké-

szült mellénnyel ékeskedve tüntettek székely magyar mellett. Kicsinynek, nagynak a keze virággal. Behintették az utat megöltök a főpásztor és kísérete kocsját s reggeltől estig nem tágitottak, hanem mindenütt keresték alkalmat a kis iskolásoktól föl a nagy leányokig, hogy örömlüknek szépen készített köszöntő adjanak kifejezést.

Most láttam, hogy a mi ifjuságunk a püspökkel együtt tud lelkesedni, mert bízta magát magában és jövőjében. A templomok mind zsufolásig megteltek s ma már alig van falu, amelyben a hősök emlékét diszes képek ne őrizné.

Hallottam, hogy Boros püspök rendelkezett az egyházi összejövelekek szeszfogytása ellen. Kíváncsian vártam a közvéleményre, hadd lássam a hatást. Minthogy nemcsak unitáriusok, hanem faj és felekezeti különbség nélkül mások is voltak jelen, a bor nem volt teljesen eltiltva, hanem meg volt engedve, ki-ki rendelhessen magának. Néhol tényleg került egy-egy félliter bor, de mindenik falon a kitűnő székely borvizek uralkodtak s a pohárköszöntők szellemességében semmi ányt nem lehetett tapasztalni.

Érdeklődtem az iránt is, hogy az egyház terheket milyen mértékben hordozzák a határ székely unitáriusok. Egy esetet, legfennebb jegyezhettem meg, amelyek a fizetéstől való megakadást mutatták. Általában ezek a székelyeket különösen az erdők elvétele nagyváltott, szívesen áldoznak. Új iskolákat állított fel a pap és a mester házat s a középpontba áldozó készséggel, gyakran több napra munkával is rendben tartják és munkájuk ményében gyönyörűségüket lelik.

Sokszor mondtam el a köszöntő-

Fajult el még a székely vér", de még ez az a nép élni akar és élni tud. Szorosan dolgozik, megbecsüli vagyonát. Nem fél. A püspök állandó kérdésére csak két emberben említettek egy-egy embert, aki részeseinek mondható.

Boldognak érzem magamat, hogy ezt a valószínűleg fölfrissítő, sőt lelkesítő tapasztalatot sze-

rezhettem székely testvéreim között. Szeretném, ha ezek a sorok biztatólag hatnának magyar népünkre. Ugy látom, csak akarni kell és az ember sorsa, még a mai nagyon nehéz viszonyok között is, jobbra fordul. Ismét egy gyakran ismételt székely kifejezés jut eszembe: „csüggedésre nincsen ok. Bizni kell egy jobb jövőben. Él az Isten fenn az égen.“
Utáltárs.

KÜLFÖLD

Csendesebb India. Az indiai zavargások ereje állandóan csökken. Már szó van a tárgyalások újabb megindításáról. Ebben meg is van erre a lehetőség, de az angol kormány kijelentette, hogy mindig nem tárgyal, amíg a zavargásokat teljesen meg nem szüntette. Gandhi ma már nem követel teljes függetlenséget Indiának, ami az Angliától való elszakadást jelentené. Megelégedik azzal, hogy India angol domíniummá váljék, vagyis angol felügyelet alatt önálló alkotmányos állam legyen. Az angol kormány végso terve szintén volt, hogy ilyen módon kapja vissza Indiát Angliához, de valószínű, hogy a terv végrehajtásában a zavargások miatt kétség marad. Az angol kormány különben az a szándék, hogy a rend helyreállításában mindenkinek megkezdje a munkát, akit a zavargások megakadályoztak. Ezt a szándékot erősítette India-szerte s bizony ennek is nagy része van a zavargások elfanyulásában.

Trianoni béke 10 éves fordulóján Magyarországon a trianoni béke 10 éves fordulóján ünnepet tartottak. A budapesti ünnepség a gyász napján kezdődött. A hírcikkek közlését: a hírcikkek, álljatok meg egy pillanatra. Ma 10 éve írták alá a trianoni békeszerződést." A

budapesti Szabadságtérre száz-
ezrek vonultak fel, mindenki
feketében, és karján gyászszal-
aggal. A magánházakra és köz-
épületekre fekete lobogókat tűz-
tek ki. Az újságok gyászkeret-
ben jelentek meg reggel és va-
lamennyi Trianonról írt vezér-
cikket. A parlamentben Appo-
nyi Albert gróf mondott nagy
beszédet. 12 órakor délben
megszólaltak az összes templom-
ok összes harangjai és ugyan-
akkor a magyar gyász jeléül 1
percére megálltak Budapest ösz-
szes villamosai.

A magyar miniszterelnök
Londonban. Bethlen István e-
hé közepén az angol kormány
meghívására Londonba megy.
Bizonyára tárgyalásokra. Ezek-
nek tárgya még nem juttat
nyilvánosságra, de fontosnak
kell lennie, különben a meghí-
vás nem történt volna meg.
Magyarországon — a dolog
kétségtelen nagy jelentőségén
felül — azért kellett megnyug-
vást és örömet a meghívás,
mert ez maga megeafolja azt a
sokszor felhangzott híresztelést,
hogy a munkás kormány előtt
a Bethlen István kormányzása
nem rokonszenves. A magyar
miniszterelnök angliai találko-
dása alatt az angol kormány
vendége lesz.

A közép-európai gazdasági
szerződések. Románia és Ma-
gyarország között a kereskedel-
mi szerződés tárgyalása egy-
előre félbeszakadt. Ez azon-
ban nem a tárgyalások cred-

ménytelenségét jelenti. Egyszé-
rűen az az oka, hogy a csehek-
kel való tárgyalásra kitűzött
határidő bekövetkezett. A ro-
mán-magyar tárgyalások kü-
lönben általában sikeresek vol-
tak s csak néhány kérdés ma-
radt függőben. Ezeknek kedve-
ző megoldását is remélik a tár-
gyalások újabb megkezdéséig.

A hágai s utóbb párisi jóvá-
tételi tanácskozások francia ve-
zetője, Loucheur (olv. Lusör) a
napokban látogatást tejt Prágá-
ban, Belgrádban, Bukarestben
s végül Budapesten. Ezt a lá-
togatást szintén a közép-európai
gazdasági kérdésekkel hozzák
kapcsolatba. A legfontosabb
mégis az volna, hogy valahára
megérezzük a sok tárgyalás jó
hatását.

* HIREK *

Az Erdélyi Magyar Közműve-
lődési Egyesület visszakapja az
algyógyi földmivesiskolát! Az
algyógyi földmivesiskola vissza-
adásának érdekében a magyar-
ság vezetői, főként pedig Sán-
dor József szenátor, az egyesü-
let alelnök-főtítkára, évek óta
küzdenek. A küzdelmet most
siker koronázta, amennyiben a
minisztertanács határozata alap-
ján 1931 január 1-én az Erdé-
lyi Magyar Közművelődési
Egyesület vissza fogja kapni az
algyógyi földmives iskolát,

Ifjúsági dalosverseny Kolozsváron.

Nagy érdeklődés mellett tartották meg Kolozsváron az ifjúsági dalosversenyt. A dalosversenyt a „Romániai Magyar Dalosszövetség” rendezte. A verseny megrendezésének főérdeme Inczédi-Joksmann Ödönt, az Országos Magyar Párt ügyvezető alelnökét és Tárca Bertalan főtitkárt illeti.

A versenyen a magyar ifjúság magas színvonalu teljesítményt mutatott be, úgy, hogy alig lehetett a jók közül a legjobbakat kiválasztani.

A verseny a következő eredménnyel zárult:

Az első csoportban a kolozsvári ref. leányfőgimnázium a négyszólamu női kar versenyében jutalomdíjban részesült. Sajnos, hogy itt csak egyetlen versenyző volt. Így is a jutalmat a női énekkar megérdemelten vitte el.

A második csoportban a vegyeskar első díját a kolozsvári unitárius főgimnázium dalkara nyerte meg, amelynek vezetője Kiss Elek. A második díjat a nagyenyedi ref. tanítóképző intézet, Veress Gábor vezénylete mellett és a harmadik díjat pedig a kolozsvári ref. főgimnázium Tárca Bertalan karnagy vezetése mellett nyerte meg.

A harmadik csoportban a kolozsvári ref. teologia énekkara, amelyet Tárca Bertalan vezetett, jutalomban részesült. Azután az egyéni verseny nyertesére került a sor. Az orgonahangversenyben az első díjat Butyka Kálmán ref. teol., a

másodikat Báthory József tanárjelölt és a harmadik díjat pedig Szász Vilmos ág. ev. teológus kapta meg.

A középiskolai tanulók egyéni versenyében a zongora első díját Faragó Erzsébet, a második díjat Deák Erzsébet, a ref. leányfőgimnázium tanulója vitték el. A hegedűversenyben az első díjat Márkos Albert unit. főgimnáziumi tanulónak, a második díjat Komjátszeghy Lajos unit. főgimnáziumi tanulónak, a harmadikat pedig Cseke Vilmos róm. kath. tanulónak ítélte oda a zsüri. Ezenkívül jutalomban részesült Aradi Antal róm. kath. főgimn. tanuló is.

A főiskolai hallgatók versenyében az éneklés első díját Bede Emil unit. teol. nyerte. Zongorán az első díj Nagy József ref. teológusnak jutott. A második díjat nem adták ki. Hegedűn első lett Mányák Ernő orvostanhallgató, kísérte Podusza Zsigmond tanárjelölt. Mind a ketten a Báthory-Apor szeminárium, (Szent József fiúnevelő intézet tagjai.) Második pedig Kozma Tibor ref. teológus, A harmadik díjat nem adták ki.

A kolozsvári ifjúsági dalosverseny sikere szolgáljon buzdítással a falusi daloskörök számára.

Figyelmeztetés!

Minden Erdélyi Magyar Földhitelintézetre vonatkozó ügyben forduljanak olvasóink közvetlenül az intézet irodájához, Cluj-Kolozsvár, Transsylvania Bank.

Magyar vívók újabb győzelmek. A belgiumi Lüttichben megtartott európai kardvívó versenyen a magyar vívók nagy létszámmal győzték le a belga, francia, angol, holland, olasz és lengyel vívókat. A magyar csapat veretlenül nyerte meg a bajnokságot. A második helyre Olaszország csapata került.

A tudatlanság áldozata. A balesetek krónikájában példaként álló szerencsétlenség történt a győri vagongyár autószerelő műhelyében. Két egymás mellett dolgozó munkás, Fekete János és Salamon Zoltán a sűrített levegő hatalmas erejéről beszélgettek e közben Fekete nevetve jelentette ki, hogy ő nem fél a sűrített levegőtől és azt is eltűri, hogy sűrített levegőt bocsássanak beéje. Salamon kapott az ajánlaton és odahozott egy sűrített levegőteli tartályt. Fekete a szája felé vette a tartály csövét. Néhány pillanattal később azonban sánderjes arccal, felpuffadt testtel eszméletlenül rogyott össze. Beszállították a győri kórházba, ahol megállapították, hogy tüdőrepedést kapott a lapota reménytelen.

Öngyilkos lett egy szolgálóleány. Bereczky Lili kibékült születésű szolgálóleány, Kolozsvár mellett a györgyfalvi erdőben kénsavval és marószódával megmérgezte magát. A szerencsétlen leány holtteste egy hegyre feküdt az erdőben, amíg rá nem akadtak. A vizsgálat során megállapították, hogy Bereczky Lili egy Kis Zsuzsa nevű barátával együtt határozta el magát az öngyilkosságra. Kis Zsuzsa azonban az utolsó pillanatban átváltott a jóra és megmentenie. Kis Zsuzsa súlyos betegen hazaszállították Kibédre.

Ezermillió lej az erdélyi községek költségvetési hiánya. A miniszeri rendelet értelmében a községek elkészítették az évi költségvetéseiket. Kiderült, hogy az új rendszer mellett a bevételek nem fedezik a kiadásokat. Erdély községeinek költségvetésében ezért közel ezermillió lej kitévő hiány mutatkozik. A költségvetés tehertételeinél az a legszomorubb, hogy azoknak 70 százalékát személyi költségek teszik ki.

Vasuti szerencsétlenség Franciaországban. Marseille közelében kisiklott egy teljes sebességgel haladó gyorsvonat. Hétfő este meghalt, huszonötön súlyosan megsebesültek. A vizsgálóbizottság megállapította, hogy a szerencsétlenséget merénylet okozta. A merénylet Tardieu miniszterelnököt akarják megölni. A miniszterelnökönatja azonban meneterendé válloztatott és így a gyorsvonat esett áldozatul a merényletnek.

Kivándorlók szerencsétlensége. Az olaszországi Genuában borzalmas szerencsétlenség történt. A kivándorlók befogására szolgáló kivándorlási otthon 5 emeletes épülete összeomlott. A romok közül 4 halottat és 50 súlyos sebesültet álltak ki. A kivándorlók között Amerikába induló magyarok is voltak. Ezek közül Sas Ferenc kivándorló szintén életét veszítette.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás okozza, a természetes „Fereni keserűvíz” fájdalommentes székürülést, kielégítő emésztést és kellő étvágyat hoz létre. Ezen nőorvosok a legnagyobb mértékben hangyján írják a valódi Fereni József vizről, mert ez a természetes korbán is hosszabb időn alkalmazható, anélkül, hogy a gyomor eredménye változnék. Ezen nőorvosok a legnagyobb mértékben hangyján írják a valódi Fereni József vizről, mert ez a természetes korbán is hosszabb időn alkalmazható, anélkül, hogy a gyomor eredménye változnék.

Árvizveszedelem Bánffyhunyadon. A kalotaszegi Körösfő és Damos községekben nagy zápor volt. Az innen jövő patakok Bánffyhunyadon egyesülnek és földagadt vizük nagy veszedelemmel fenyegette a város alacsonyabban fekvő utcáit. Csakhamar óriási tömegben áramlott lefelé a víz, még este 11 órakor is félméteres víz volt a házak legtöbbszörében, ahonnan a lakosok a vízbe gázolva mentették butoraikat. Gyönyörű veteményeskertek, a kaszálók kilencven százaléka víz alá került. Ez az áradás Bánffyhunyadon majdnem évente megismétlődik, annak elhárítására sürgős intézkedéseket kellene tennie a városi tanácsnak.

Megint tárgyalják a harói ügyet. A harói csángó telepések igazságtalan ügyében a kormány megint felvette a tárgyalásokat a megkárosított telepésekkel. Hír szerint a jogtalanul elvett földekért a kormány felajánlotta a telepéseknek, hogy készpénzzel, vagy erdővel fogja őket kártalanítani. Felmerült az a terv is, hogy a kisajátított földekért a Bánátban kapjanak birtokot a telepések. Ezt azonban a telepés gazdák nem fogadhatják el. A csángók kérték a kormányt, hogy ügyüket augusztus elsejéig intézze el.

Nyilvános kérelem. A csikszenttamási tüzkárosultakat segélyező bizottságok a segítő akciót a maguk részéről véglegesen le akarják zárni és a zárószámadást az egész akció eredményéről és annak hováfordításáról elkészítve, a nagy nyilvánosság elé akarják tárni. Éppen ezért a legnagyobb tisztelettel kérjük az összes szerkesztőket, kiadóhivatalokat, pártelnökségeket, egyesületeket, testületeket és közületeket, akik az emberi könyörület e nemes

munkájában szívesek voltak fáradozni, hogy amennyiben az utolsó átutalás óta netán még befolyt pénz, vagy természetbeni adományok volnának a kezükön, azokat az illetékes helyekre és pedig: a természetbeni adományokat a „Csikszenttamási tüzkárosultakat segélyező helyi bizottság”-hoz, Csikszenttamásra; a pénzadományokat pedig a „Transsylvania Bank R.-T” csikszeredai fiókjához a legrövidebb idő alatt megküldeni, illetve átutalni szíveskedjenek, hogy a legkisebb adomány se maradjon ki a számadásból és hogy a számadás minél előbb a nyilvánosság elé terjeszthető legyen. A csikszenttamási tüzkárosultakat segélyező bizottságok nevében: Balogh István s. k., egyesületi jegyző, Dr. Györgypál Domokos s. k., egyesületi elnök.

Történelmi nagyjaink. Fájdalmas valóság, hogy sok történelmi eseményről, dicsőséges nagy emberüinkről az iskola nem adhat kellő ismertetést. Azért ajánljuk olvasóink különös figyelmébe Csürös Emilia sajtó alatt levő könyvét, mely színes, élénk és mindig történelmi hűséggel és pontos életrajzi adatok alapján szerkesztett elbeszéléseket tartalmaz II. Rákóczi Ferenc, Mátyás király, Kinizsi Pál, Bethlen Gábor, Kemény János, Lorántffy Zsuzsanna, Csokonai Vitéz Mihály, Petőfi Sándor stb.-ről legtöbbször visszatérve hősei gyermekkorához, hogy ezzel is közelebb hozza őket olvasói képzeletéhez, szívéhez. A könyv címe: „Fü kizöldül, ó sírhant...” Megjelenik a Minerva R.-T. kiadásában Kolozsvárt, izléses első kiadásban, hogy a vizsgai jutalomkönyvek közé a legkisebb iskola, is minden nagyobb áldozat nélkül besorozhassa,

Ítéletidők. Nyugateurópában hatalmas viharok pusztítottak. — Dunántul a Balaton mellékén galambtojás nagyságú jég esett. A jégverés a termés 80 százalékát tönkretette. — Franciaországban is heves zivatarok pusztítanak. — A csehországi Pilsenben példátlan szerencsétlenség történt. A villám egyszerre 6 embert sujtott agyon. — Ausztriában sok helyen 30 centiméter magasan borította el a jég a szántóföldeket. — Erdélyben Hunyadmegyében és Marostordamegyében voltak nagy viharok. Különösen Palotailva marostordamegyei községben pusztított példátlan erejű vihar. A vihar a községben

és a község határán nagy károkat okozott, a villám a legelőn 12 darab juhot sujtott agyon, a községben pedig Buta Nasztaszia asszonyt megölte. A terményekben okozott kár óriási összegre rug. Méreteiben még ezeknél is nagyobb zivatarok pusztítottak az Okiráltság egyes vidékein. Galac környékén például olyan jégverés volt, hogy a jég arasznyi vastagon borította be a földet.

Csendörök erőszakoskodása Aradmegyében. Borosjenő aradmegyei községben régi szokás szerint május 25-én a legények a lányos házaknál májusfát állítottak fel. A májusfákra piros kendőket akasztottak. A csend-

örörmester a piros kendőket összeszedte s a fél falut a község házára kísérte, mert szorította a piros kendők a község nizmust jelképezik. De ez sem elégedett meg az örörmester, hanem felelősségre vonta a legényeket is, hogy miért járnak piros ruhában? most már csak az hiányzik, hogy az örörmester a pipacsok ellen is hadindítson.

Gazdák Takarékpénztára
Cluj-Kolezsvár, Gal. Victoriei 38. Ref. Theat.
Telefon 119 sz.

Takarék betéteket a legelőnyösebben kamatoztat. Váltókölcsonöket folyósít.

Kitünő olvasmányok, pompás jutalomkönyvek.

— a Minerva Népkönyvtár füzetel. —

Napról-napra hozza a posta a kérdéseket, hogy milyen is az a *Minerva Népkönyvtár*, amiről mult számunkban röviden megemlékeztünk. Minthogy a számos levélre nem tudunk külön-külön válaszolni, a Minerva Népkönyvtár füzetel itt ismerteljük annak a külön hangsúlyozásával, hogy a nagyon csinos kiállítású és érdekes változatos tartalmu füzetek ára darabonként csak hat lej.

Eddig 15 ilyen olcsó füzet jelent meg a következő tartalommal:

1. *Mesemondó.* A legszebb magyar mesék gyűjteménye, melyet nemcsak ifjuságunk, hanem a felnőttek is igazi lelki gyönyörűséggel olvashatnak. — 2. *A fogoly katona* című egy csomó nagyon szép verses történetet tartalmaz. — 3. *Petőfi Sándor* legszebb verseit találjuk a harmadik füzetben. — 4. *Attila*, a hunok királya. A magyarral rokon hun nemzet nagy királya, az „Isten ostora“ van ebben megénekelve szép regékben. — 5. *Árpád*, Álmos fia. A honfoglaló magyar vezér dicső alakjához fűződő mondák gyűjteménye. — 6. *Tatárok torkában.* A szomorú emlékü tatárjárás van megírva benne színesen és érdekesen. — 7. *Garay János verseiből* a hősökre és királyokra vonatkozó legszebb költemények vannak összegyűjtve ebben a füzet-

ben. — 8. *Házi kincstár.* A mindennapi életre szükséges sok-sok hasznos dolgot tanulhat ebből az olvasó, mind olyant, amit a falusi ember okosan használhat föl. — 9. *Betlehemes játék.* Pusztulásnak indult szép betlehemes játék újítja fel ez a füzet, melyben a régi betlehemes énekek is benne vannak. — 10. *Három tenger partjai között.* Magyarország fénykora, Nagylajos király kora elevenedik meg színes képében. — 11. *Néhai való, jó Mátyás királyról* szóló szép történetek és versek dicsőítik ezt a nagy magyar királyt. — 12. *Az utolsó golyó.* Zeyk Dömökös hősi halálának mondja el ez a gyönyörűen megírt elbeszélés az 1848-as erdélyi harcokkal kapcsolatban. Kossuth Lajosról is van rész a füzetben. — 13. *Kisgazda gyarapodás baromfitenyésztéssel* címen nagyon érdekesen tanulságosan van megírva a baromfitenyésztés annak haszna. — 14. *Jakab Ödön* verseiből a legszebbeket kapja az olvasó. Megható, szép költeményeket, melyekkel Székelyföldnek ez a nagy nevé szülöttje oly mélyen hozzá tudott férni a népünk lelkéhez. — 15. *Nevecsünk.* Jobbnál-jobb adomák, nagyon gondosan összeválogatott történetgyűjteménye.

Amint ebből a rövid ismertetéből is látszik minden füzet nagyon gondosan van megválogatva. Ezért magyar gyermekeinknek jutalomkönyvekkül és fiatalnak, öregnek tanulságos, élvezhető olvasmányokul a legmelegebben ajánlhatjuk a Minerva Népkönyvtár 6 lejes füzetel.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DE SZÁSZ FERENC

Még egy veszedelem...

Amint régi igazság az, hogy a „szegény-embert még az ág is huzza“, éppen olyan szomorú valóság az is, hogy a mezőgazdának annyi ellensége, mint mezőn a fűszál.

Ez alkalommal egy „rusnya féregről“ van szó, — mely a folyó év május hó közepén, Háromszék vármegye Ilyefalva és Árapatak községek határában oly nagy tömegben lépett fel, amilyenre nem volt példa.

A megtámadott réteket pár nap alatt komolyra rágták a hernyók milliói. A letarolt hegyekről akadálytalanul, szépen s rendben, a háromszékos dusterületű kaszálókra és vetésekre vándoroltak.

A szokatlanul fellépett hernyó áradatnak a városi emberekből sok csodálója, — a falusiakból pedig még több siratója akadt. Éppen ezért nem lehet érdektelen, ha egyet-mást elmondunk a hitvány hernyókról.

Nem székelyföldi különlegesség. Igazi világpolgár. A „bagolypillék“ sok ezer fajtájának egyik szerénytelenebb családjához tartozik. A különbözőféle bagolypillék hernyói, mint ismeretes, — óriás kártételekre képesek. A vidékünkön tömegesen fellépett kártevő becsületes neve „Fü-bagolypille“ hernyója, némely helyeken, mocsas pajor, földihernyó, porkukac néven is becézik. Első sorban a gyepet, kaszálókat és legelőket támadja meg, — de szívesen dézsmálja az uborka és zab vetések fiatal hajtásait is. A tudomány azt tartja róla, hogy szűkebb hazája észa-

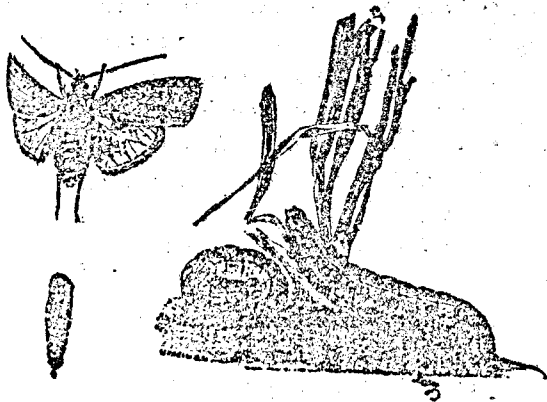
kon keresendő, — de azért előfordul Európa legtöbb helyén, — így a spanyolországi határhegyekben, a svájci Jurában, az Alpokban és a keleti Kárpátokban. A fü-bagolypille és hernyója, bár sokban hasonlít az általánosan ismert vetésibagolypilléhez és ivadékához, — azzal nem tévesztendő össze. Egymással „gusztus“ dolgában sem találunk.

A bagolypillék és hernyóik többnyire éjjel mozognak, mint a baglyok, vagy rossz lelkiismeretű egyének. A fü-bagolypillék, vagy lepkék, július, augusztus hónap folyamán repülnek ki a bábból, a petéket csomókban az elrohadt füvek tövéhez, — gyomok és földfelett hagyott trágyák aljára rakják. A pár hét alatt kikelő hernyók nappalra elrejtőznek és az éj leple alatt járnak táplálék után, a növényeknek a tövét átrágják s ezzel tetemes károkat okoznak. A telet kövek alatt, — vagy még nagyobb előszeretettel, rosszul kezelt, elrohadt legelőkön és kaszálókon, a moha és gyom közé rejtőzve aluszszák át.

A hernyók kártevése ősszel kevésbé veszedelmes, de tavasszal májusra, midőn 4 cm-re is megnőnek, — ilyenkor hihetetlen tömeget fogyasztanak s néhány nap alatt nagy kiterjedésű területeket képesek leborotválni. A hernyó júniusban a fü tövében sekélyen a földben bábbá alakul át s a bábból a nyári hónapokban kirepül a lepke, fajfenntartási ösztönének eleget téve, rendkívül nagy tömegekben újra lerakja petéit, miért is, ha a gazda idejében nem védekezik szaporodásuk ellen, — évről-évre veszedelme- sebb s legyőzhetlenebb károkat okoz. Egész vidékek rémivé nőheti ki magát. Nem csak a fü, de egyéb puhaszáru növény is áldozatul esik az éhes seregnek s a községek egész határában képesek eltüntetni, a föld zöld színét.

Amint látjuk, Háromszék megye amugyis agyongyötört gazdáinak, ezen újabb veszedelemmel is számolniuk kell s a védekezést a legnagyobb körültekintéssel meg kell idejében indítani.

A védekezés főfeltétele, — a gyom és mohamentes kaszáló és legelő. Azonkívül az istálló

Bagolypille és hernyója.

trágyát kihordás után a szántóföldön mielőbb mélyen és tökéletesen alá kell szántani. Mert a trágya, — moha és gyom vagy burján, — csalogatja földjeinkre a nyár folyamán rajzó bagoly-lepkéket.

Itt említem meg, hogy a szántóföldre kihordott trágyát, a fenti veszedelemtől eltekintve, már azért is mielőbb be kell szántani, — mert neves agrár tudósok számszerű adatokkal bizonyítják, hogy a trágya csak pár napi késedelmes alászántással is, igen sokat veszít értékéből.

A megtámadott réteket nem elegendő körül sáncolni, — hanem azonkívül, — rétboronával és gyephasogató-boronával keresztül-kasul át kell többször is járni s így nemcsak a még élő, de a már bebábozódott hernyókat is teljesen el kell pusztítani.

A kártékony rovarok, hernyók és gyomok irtásánál jelszavunk legyen: *szántóföldön termés*

lekerülése után azonnal tarlót-buklalmi utánára trágyázva, azt azonnal tökéletesen szántani.

Kaszálók és legelők ápolásánál; öszszel vasszal idejében, — ha kell többször is, — boronával, réthasogatóval fogasoljunk, és gyomot irtsunk, vakondturást, hangyabolyterítsünk, azonkívül ugy a szántóföldön, mint réten szakszerűen trágyázzunk.

Ha a gazdák szigoruan követik az előírtakat, a hatóságok pedig szigoruan végrehajtják az ellenőrzést és segítséget nyújtanak a fülgöngyöl pillé és hernyójának irtásában, — az ország gazdasági növényeiknek ez a legnagyobb veszélye is lekerül a hírhedt kártevők felelősségéről.

Aki gyorsan ad, — kétszer ad, — aki későn ad, — kétszer veszít, — igen sok bajtól menekszik (Hidvég). Tóth István

Nem jó üzlet a kivándorlás! Lapunk mai számában hirt közlünk a kivándorlók genuai szerencsétlenségéről. Sajnos, ezenkívül is sok szomorú dolgot irhatnánk a kivándorlással kapcsolatban. Legutóbb például Franciaország léptetett életbe nagyon szigorú rendszabályokat az idegen munkásokkal szemben. Délamerikából csapattól térnek vissza a szerencsétlen kivándorlók. A kivándorló ma annyi pénzt sem szerezhethet, amivel hazajöhet, ezért rendszeren itthonmaradottjai szereznek drága kölcsönöket, hogy hazajöhessen szerencsétlen hozzátartozójuk. A kivándorló utiköltsége akkora összeget emészt fel, hogy azzal idehaza a kivándorló szép birtokocskát vehet. Szivleljék meg tehát ve-reink az elmondottakat s mielőtt a soha jóvá nem tehető lépésre, a kivándorlásra szánják magukat, gondolják meg, a kivándorlás költségeit nem volna-e okosabb birtokvásárlásra fordítani? Lapunk mai számában is hirdetnek Kisküküllőme-gyében egy birtokot, amelyik-ből olcsón vásárolhat bárki föl-

det. Igaz, hogy ma a birtok sem jövedelmez ugy, mint kellene, de a viszonyok bizonyára változni fognak. Még mindig jobb üzlet azonban a birtokvásárlás, mint a kivándorlás, mert a birtok megmarad családi vagyonnak, a kivándorlás költségei azonban örökre elvesznek!

Körjegyzőknek, ügyvédeknek és a közönségnek hatósági eljárásoknál elsőrangú szolgálatot tesz a Fehér: Colectiune de formulare (Jogi iratmintatár). A hatóságokhoz, bírósághoz, pénzügyhöz, telekkönyvhöz stb. hivatalos, beadványok, keresetek, felebbezések, szerződések, végrendeletek stb. stb. minták román nyelven. Ára 300 lej. Vidékre portóval a pénz előzetes beküldése mellett 310 lej. **Minnerva könyvkereskedés, Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria (Deák Ferenc-utca) 1. sz.**

Piaci árak Dicsőszentmártonban.

Gabonaárak: Buza 75, kukorica 30—32, zab 25, árpa 30. 20 literes vékánként.

Állatarak: 3—6 hónapos tanivaló disznó 1200—2000, 6—12 hónapos 2200—4000 darabonként. Hizott süldő 200—300, hizott disznó 100 kilónál több, 31—32 lej elősúlyban kilónként.

Jármosökör páronként 10—12 ezer, fejős tehén darabonként 8—10 ezer, szopós 1500—3000 darabonként 1500—3000. Juh darabonként 400 lej.

Sovány liba 170, kövér 250, tyúk 40—80, sovány ruca 60—70, kövér ruca 110—150, pulyka 150—200 lej darabonként. Csirke párja 30—80 lej.

Élelmiszerárak: Olvasztott szalonna 65, zsír 75 lej kilónként. Teavaj 125, tehénmáj 30, juhsajt 35 lej kilónként. Héntej 4—5, bivalytej 8—10 literenként.

GAZDÁK SZERVEZKEDJETER!

SZÖVETKEZET

Csak tanulással fejlődhetnek a szövetkezeti eszme!

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége az alábbi sorok közlésére kérte fel lapunk szerkesztőségét.

Mindnyájan tudjuk, kik szövetkezetekkel foglalkozunk, hogy a szövetkezeti életben legyen a vezetők részéről az elgondolás bármilyen helyes, a szándék bármennyire nemes és a lelkesedés bármily nagy, mégis, annak ellenére, hogy egy teljesen kidolgozott, bevált intézmény bevezetésén, vagy irányításán munkálkodnak, sokszor nem tudják, vagy kellő mértékben nem képesek felébreszteni a szükséges érdeklődést a szövetkezet és a szövetkezeti eszme iránt.

Ennek egyszerű és közismert oka pedig szövetkezeti nevelésünk teljes hiánya, ellentétben a nyugati államok fejlett szövetkezeti oktatásával.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége ezen a hiányon segíteni akar és ezért elhatározta, hogy a községek vezetői, lelkészek, tanítók kezebe egy olyan vezérfonalat ad, melynek segítségével és terjesztésével a szövetkezeti eszme népközlőkben, olvasóegyletekben, gazdakörökben is lenne ismertethető és állandóan felszínre hozható. Eppen ezen okból és azon céllal, hogy a szövetkezeti eszmék oktatását és propagálását tartalmazó mű tényleg megfeleljen a gyakorlati követelményeknek, nem központilag készítjük azt el, hanem gyakorlati szövetkezeti vezetőkhez fordulunk, amidőn kiadjuk az alábbi pályázatot.

Írandó egy rövid, öt-hat előadás keretében adható olyan munka, mely különös tekintettel a hitelszövetkezetekre és az általuk elérhető megvalósítható gyakorlati célokra és intézményekre, ismerteti a szövetkezeti mozgalom lényegét, a szövetkezet alakításából a községre és a községre származó előnyöket és röviden mindazt, ami a szövetkezeti propaganda érdekében álló gyakorlati munkát tartalmaz. A mű világos, könnyen érthető, népies stílusban szerkesztendő.

A jelíges pályázatok beadási határideje folyó évi december hó 20. A pályázatok beadandók Cluj-Kolozsváron, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének hivatalos helyiségébe, Str. Minerva, volt Schütz János u. 3 sz.

Pályadíjként Szövetségünk 5 drb. 1000 lejes alapítói üzletrészt fog 1930. évi szelvényeivel együtt közgyűlésünk napján kiadni a bírálóbizottság által érdemesnek talált pályamunkák között.

A Szövetség fentartja magának a jogot, hogy az arra alkalmas pályamunkákat kiadhassa.

Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége.

Ugyanezen céllal, de már addig is, míg fenti pályázat eldől, Szövetségünknek szándéka a szövetkezeti kérdésekkel hirlapokban, elsősorban a Magyar Nép-ben állandóan foglalkozni és a közérdeklődést a szövetkezeti mozgalom, különösen pedig a hitelszövetkezetek munkája iránt felkelteni. Felhívjuk tehát mindazokat, kik szövetkezeteket vezetnek, vagy azoknak munkájában részt vesznek, hogy a működésük területén elért eredményeket a község, vagy a szövetkezet tagjai javára megvalósítani sikerült intézményeket ismertetni, életrevalónak gondolt javaslatokat szintén írásba lefektetni és Szövetségünknek megküldeni szíveskedjenek. Szövetségünk a beküldött anyagot a hirlapi propaganda céljára fogja felhasználni. Kérjük, hogy a küldendő cikkek ne legyenek túl terjedelmesek s ne annyira elméleti, mint inkább gyakorlati oldalát ismertessék az egyes szövetkezetek életének.

Örömmel üdvözljük a központi igazgatóság pályázati felhívását s kérjük olvasóinkat, vegyenek részt a nemes versenyben.

Figyelmeztetés!

Minden Erdélyi Magyar Földhitelintézetre vonatkozó ügyben forduljanak olvasóink közvetlenül az intézet irodájához, Cluj-Kolozsvár, Transsylvania Bank.

Tanfűcsudó a Pathé-Baby mozigép használatához.

Ekkor a leforgatott film végét a képen látható módon visszavezetjük a felső korongra, úgy, hogy a 9. oldalon lévő rajzon látható 12. sz. orsót kívülről érintse és bekapcsoljuk a korongon lévő kapocsba. Föltesszük a 23. sz. jelzett forgató kart úgy, hogy a rajta lévő kis szeg a korong egyik kis lyukába pontosan belemenjen, egészen benyomjuk és *a tengely végét lehajtva, lezárjuk*. Levesszük a hajtó gummiszalagot s a 8. oldal rajzán látható 13. sz. féket (egy fémművany) lenyomva, a felső korongot a nyíl irányában (nem jobbra, hanem balra) forgatjuk, mire a film teljesen átforgatódik az eddig üres filmkorongra. Forgatás közben a 13. sz. féket állandóan lenyomva tartjuk, hogy a forgatást ne akadályozza, viszont valaki az alsó korongot fékezze az által, hogy a tenyerét, vagy ujját tegye reá a korong szélére, nehogy az esetleges igen gyors forgatásnál a film kiugorjék és elromoljék. A film visszaforgatása után *a gummi hajtószalagot azonnal vissza kell tenni a kerékre* úgy, ahogy előbb volt. Az így visszaforgatott filmet visszatekesszük a tokjába az ott lévő fekete gummiszalaggal lezárva a kapocs által és betesszük a papirdobozba.

A filmeket csak száraz helyen szabad tartani, mindenféle nedvességtől (víz stb.) óvni kell, kézzel nem szabad összefogdosni, túlmeleg helyen (napon, kályha közvetlen közelében) sem szabad tartani. Amennyiben véletlenül megtörténnék, hogy valamelyik film a helytelen kezelés miatt elszakadna, ami rendkívül ritkán történik meg, félre kell tenni és visszaküldéskor jelezni, hogy itt a filmet megragaszthatassuk. Természetesen a nagyon megrongált filmeket nem vehetjük vissza, s azoknak a teljes eladási ára fizetendő meg, miután azokat már többé nem használhatjuk.

7. *A fényforrás.* A mozigép világításához szükséges fényforrást vagy a villamoshálózat, vagy ahol villamos világítás nincsen, a kézzel hajtható dinamó (Maguetto nevű villamos áramfejlesztőgép), vagy az akkumulátorok adják. A Maguetto használati utasítása mindenik dinamóhoz mellékelve van.

Az akkumulátorok használata a következők szerint történik: Legelőször is egy villamos hálózatba meg kell tölteni az akkumulátorokat (az első tölthető ára körülbelül 60—70 lej, a későbbi utántöltés ára 30—40 lej akkumulátoronként). A szállításkor ügyelni kell, ne legyen kitéve nagy rázásnak, rádobálásnak, mert az üvegbetétek eltörhetnek. Ha több darab akkumulátort használunk egymással, akkor az akkumulátorokat egymás mellé állítjuk, és az egymás mellett lévő — és + jelzésű csatlakozásokat a küldött sárga zsinóru vezetékkel a megfelelő dugaszoknak a kiálló csavar nyílásába a dugószerű bedugásával összekapcsoljuk. A szabadon maradó legelső + és legutolsó — jelzésű csavar nyílásába most már bedugjuk a fekete zsinóru vezeték két dugaszát, míg a vezeték másik végén lévő kapcsolót benyomjuk az A jelzésű füzet 6-ik és 7-ik oldalán Y betűvel jelzett kétágú kapcsolóba, mire az áram megindul, a lámpa megvilágít és a vetítés megkezdhető, melyet teljes befejezése után az akkumulátorokat ki kell kapcsolni. Az akkumulátorokat nem szabad túlhideg helyen tartani, mert a meglehetősen tönkrereszi. Használhatók egyszeri töltéssel 4-5 óráig, s azután újra töltendők, még ha egy alkalommal nem is voltak használva.

Fenti utasítások első elolvasásra talán bonyolultnak tetszenek, de egyszeri próba után egész kezelés nagyon egyszerűnek fog fölírni, s azonnal elsajátítható.

Még egyszer hangsúlyozzuk, hogy a filmeket pontosan a leírás szerint kell bevezetni és kezelni, a hajtószalagokat mindig megnézni, hogy mindenhol van-e föltéve, a 100 méteres filmek vetítésénél a filmkorong tengelyének végét le kell hajtani, nehogy a korong, vagy a film kiugorjék, az A jelzésű füzet 6-ik oldalán T betűvel jelzett dobban lévő rugók helyesen vannak beállítva, a vetítés után a lámpát hátra kell húzni, nehogy elolvassa a filmet s a filmeket a lámpában a gép kezelésénél minden erőszakos megmozdítani kell, hanem minden tekintetben az utasítások szerint kell eljárni s ha ezeket betartjuk, a gép teljesen simán, kifogás nélkül és hosszú éveken át fog működni a legjobb megelégedésre.

**Beszélhetnek ellenséges ügynökök,
mit akarnak!**

**A „Minerva Biztosító“ csak megmarad egyedül
hűségű magyarországi**

MULATTATÓ

LÉGSZEBB IMÁDSÁGUNK.

Viszraelékezem rég elmult időkre,
Csendes kistalumba, erdős szép vidékre;
Futornyos templomra, s a kicsiny haragra,
Mikor reggel, este megcsendült a hangja.

Bejárom az erdőt, mezőt s tarka rétet,
Mi most a lelkemnek drágább, s szentebb lett...
Ó mert soha boldog nem voltam azóta,
Eggetlenegy álmom sem vállott valóra.

Most tudom, mit jelent vissza-vissza vágyni.
Lelkünkkel egy helyet boldogan bejárni,
Mert a szülőhely, mint édesanyánk képe,
Ugy belevésődik szívünk közepébe.

Elűthet a sorsunk messze idegenbe,
De egy drága szent hely megmarad lelkünkbel...
Elűthet utunkon s amíg küzdve járunk,
Az a hely marad a legszebb imádságunk!
(Fehéregyháza). Balázs András.

Történetek.

Ne haragudjál, ha hibáidra figyelmeztetnek.

Egy portugál király annyira szerette a vadászatot, hogy miatta gyakran megfélekedett a király dolgairól.

Egyszer újra vadászaton volt s minthogy közben nagyon fontos ügy adódott elő, hazatértek annak elintézésére. A király belépett a konyhába és ahelyett, hogy azon ügynek elintézéséhez fogott volna, amelyért hazahivatták, csak elkezdte beszélni vadászkalandjait.

Az udvari emberek csendben hallgatták. Minthogy egyik kalandját befejezte, egy öreg tanácsos a királyt szólította, hogy beszélhessen és így kezdte el:

— Felsőleges Uram, mikor egy egyszerű ember szórakozással tölti idejét, ahelyett hogy szolgálati utján látna, csak magának okoz kárt. De az azonban egy király megfélekedezik országgyűléseiről és a szórakozásoknak él, népének szolgálatát. Mi nem azért jöttünk ide, hogy szórakozásokat hallgassunk. Kérjük, Felsőleges

Uram, hogy jövőben gondoljon többet az országára. Hogyha marad azon kívül is ideje, akkor mehet vadászni és szórakozhatik másképpen is.

Ezen szavak hallatára alig birt uralkodni haragján a király, de legyőzvé magát a megfélekedés gondolatát, barátságosan szólt a jelenlévőkhöz:

— Szeretett hűveim, teljesen igazatok van, szívemből köszönöm nektek és ezennel tudotokra adom, hogy máától kezdve nem lesz több dolgotok a vadász királlyal, hanem csak Portugália királyával.

A király betartotta szavát és egyike lett Portugália nagy királyainak.

2. A javulás útján.

Egy ifju, akit a rossz társaság minden bűnre megtanított, lelkiismerete intó szavára elhatározta, hogy jó utra tér. Megpróbálta leküzdeni a kísértéseket, de ez olyan nehéznek látszott neki, hogy már lemondott a javulás gondolatáról is. Midőn egyszer egy öreg ember jóakarattal figyelmeztette, hogy rossz uton halad, elpanaszolta, hogy ő szívesen megjavulna, de nem érez magában elég erőt a hűs kísértések ellen. Ekkor az öreg ember a következő történetét beszélte el neki:

— Egyszer egy öreg ember elküldötte fiát a mezőre, hogy egy régóta parlagon heverő földet tisztítsa meg. Midőn a fiu meglátta a tövis- és galagonyabokrokkal sűrűn benőtt földet, megijedt, elvesztette reményét is annak, hogy sikerülne eleget tenni apja kívánságának. Hozzá sem fogott a lehetetlennek gondolt munkához, hanem lefeküdt az árnyékba aludni és ugyanígy tett a következő napokon is. Egyik nap kiment az apa is, hogy megnézzze fiának a munkáját. Még el sem volt kezdve. Nem szólt egy rossz szót sem, hanem szeliden kijelölt egy darab helyet, az egésznek mint egy tizedrészét.

— Szeretném, — mondá az apa, — ha ma ezt a darabocskát helyet megtisztítanád, holnap is egy akkorát és minden nap ugyanúgy, amíg befejezed.

A fiu úgy cselekedett: a földet tíz részre osztotta és minden nap megtisztított egy darabot. Tíz nap után az egész föld tiszta volt és a fiu örömmel és meglepődötten nézett végig rajta. A vad és bokros helyből szép és termékeny föld lett.

Az öreg ezen kis történet elbeszélése után így szólt az ifjuhoz:

— Ugyanigy kell cselekedned neked is. A bűnök hatalmába esett lelkedet tekintsd a tüskés bokrokkal benőtt és elvadult földnek. Meg akarod azt tisztítani? Ne veszítsd el reményedet és bizalmadat a sikerben. Sok a bűn rajta? Szabadítsd meg magad rendre hatalmuktól, úgy könnyebb lesz neked. Idővel észrevétlen megszabadulsz az egéztől és a legjobb ember lesz belőled.

Az ifju megértette a példát és az öreg tanácsa szerint cselekedett. Nem sok idő múlva jó magaviseletéért szeretettel és tisztelettel tekintettek rá embertársai.

3. A jó emberek társasága.

Egy perzsa költő egyszer egy félig lombocskát látott lábai alatt és amikor meglepte annak kellemes illata. Csodálva kérdezte az ágacskát:

— Talán rózsaszag van, hogy olyan illatod van?

— Nem, — felelte a lombocska, — nem vagyok én rózsaszag, de egy ideig a rózsaszag voltam és tőle nyertem ezt az illatot, mely terjed.

Ugyanigy észre lehet venni rólad is, hogy olvasóm, a jó emberekkel való társalgásod.

F. Balogh János

Apróságok * Adomák

Okos tanács.

— Olyan pályára szeretném adni fiamat, ahol gyorsan halad.

— Adja soffőrnek, az autó elég sebesen jár!

Szellemes órás.

Vevő: — Ez az óra, amit itt vettem, nem jó. Nem jár.

Órás: — Mennyi ideje járt egyhuzamban?

Vevő: — Mindössze három napig.

Órás: — És nem jó? Próbálja meg az úr és járjon egyhuzamban három napig.

Művelődési mozgalmak

ESTÉLY KÖRÖSBANYÁN. A körösbányai római katolikus egyházközség a vidék magyarságának részvételével estélyt tartott iskolája segélyezésére. Színré került három egyfelvonásos bohózat, amelyek keretében minden egyes szereplőt nagyszerű alakításáért melegen ünnepelt a közönség. Különösen hálára kötelez Polgár László volt hírlapíró fellépése, aki közismert, mély tónusu, liari költeményeivel és általános derűltséget keltő bevezető előadásával emelte az estély sikerét. Nagy tetszést váltottak ki Fothy Ilus és Hofbauer István szólói és együtteseinek amikhez a kitűnő zongorakisérete Hofbauer Istvánné adta. Az egyfelvonásosok

sok műkedvelő szereplői a következők voltak: Turek Rezsóné, Hofbauer Istvánné, Péterffy Ernőné, Fothy Erzsébet, Engler Rózsi, Hofbauer István, Werner József, Salamon Náci, Engelstein Samu, Szabó Lajos és Czákó Ödön. Az estély fényes sikeréért a rendezőket: Turek Rezsónét, Hofbauer Istvánt, Werner Józsefet és Turek Rezső gondnokot mint P. Kristó Xavér lelkész munkatársait illeti az elismerés.

FELAVATTÁK A KOVÁSZNAI KULTURHÁZAT. Nagyszabású és példaként álló ünnepségek sorozata zajlott le Kovásznán. Felavatták a kulturházat, amelyet Dancs Lajos kezdeményezésére az ottani Emke Dalkör rendezett be a református egyház ősi épületében. Tanácskozóterem, olvasóterem, könyvtár és játékos terem fog a 6 ezer lakóú közönség magyarságának rendelkezésére állni. Az ünnepi istentisztelet után folyt le a felavató ünnepély a kulturháznál. Havadtó Sándor lelkész gyönyörű imája, Dancs Lajos lelkes felavató beszéde és Ujlaky János katolikus plébános megindító áldóbeszéde, mély nyomokat hagyott a széles vidékekről összegyűlt nagyszámú közönség lelkében. Az Emke Dalkör, az Iparos Dalkör és a polgári zenekar számaikkal emelték az ünnepség fényét. A megjelentek között ott láttuk Sándor József szenátort, Fábrián László dr. szenátort, Szentkereszty bárót, a Háromszékvármegyei magyar párttagozat elnökét és Molnár Dénes dr. megyei tagozati alelnököt is. Délután tartotta meg az Orbai járás tagozata politikai

közgyűlést, amelyen Sándor József szenátor és Fábrián László dr. szenátor beszámoló beszédet tartottak. Dancs Lajost választották a járási tagozat elnökévé. Molnár Dénes dr. megyei tagozati alelnök intézett ezeken az ünnepélyeken értékes szavakat a nagyszámú összegyűlt magyarságnak. A nagyszerű műsoros estélyt tánc zárta be a résztvevők kezéből kitörölhetetlen magabizalom nepségeit.

Tanácsadó

Minden tanácskérő levél mellékelendő 20 lej.

Lesóványodott, erőtlenség, gyengeség, tüdőbajos betegek gyógyítására a Grasin erőtámasztó punk hátlapján levő tanácsok sünkre felhívjuk figyelmüket.

M. M. Az ügyében előzőleg a szerződése az irányadó, amely nem tartalmaz rendelkezést, hogy Önnek fizetnie kell, mivel a vétel idejében a telekkönyvi lapokról meggyőződhetett, hogy az állapot nem változott. Természetesen el kell rendeznie a telekkönyvi telekkönyvelését az elbírált tényleges birtoklás alapján. Nagygálambfalvi Helyettesi Tanács. A levelükben előzőleg a helyzet és föltételek megismerésének pontos ismeretét nem tudjuk elbírálni. Kérjük, hogy elismerjük azonban, hogy ezek esetek, mikor az ügyesnek van némi létjogosultsága. Azonban ilyen esetekben megfontolandó, hogy val-

üzemterv készítése mellett hozzá-e a kérdéses terület jogvédelmet? Az nagyon döntő, hogy önök olyan javítási munkát végeznek, amelyből be ennek a munkájához szükséges leírását, lehetőleg részletes leírását, lehetőleg ábrákkal, a papirnak egyik oldalára írva, hátha leközölhetne a Magyar Nép-ben olvasóink számára.

A miniszteri rendelet értelmében, ha csak javítással foglalkoznak, mentes a forgalmi adó alól. Ha azonban új ruhákat is készítenek és emellett javításokkal is foglalkoznak, akkor az adóalapot az adóelőző évi összesített adóösszeg 5%-ának tekinthetjük. Ön valószínűleg 9000 L. után volt megróva forgalmi adóval s így a minimumot alkalmazták. Ez idő szerint még nincs felebezés, ha csak nem bizonyítja azt, hogy új ruhákat nem készít.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

P. A. Nagypestény. Beküldött kézirat nem vált be. Írásaiból azonban azt látjuk, hogy van tehetsége és idővel közölhető dolgokat is fog irni. Beküldött írásait szívesen elbíráljuk.

K. M. Dalaiban nincs elég eredetiség. Az ilyen versek különben is kimentek divatból. Próbálkozzék saját egyéniségét, érzelmeit megmutatni.

A következő befolyt pénzeket nyújtázzuk: Sz. K. Kisszántó 200 (r. 1930. dec. 31.) P. M. Krizba 170 (r. 1931. február 1-ig). K. J. Nagyiratos 200 (ebből 170 L. előf. rend. 1930 dec. 31-ig, 30 L. tanácsadásért), Szatmárról: S. J. 230 és

M. Zs. 170, L. A. Csikescsés 170, F. L. Bolibarlang 200 (ebből 200 lej előf. 50 lej regényért), N. J. Kovászna előf. rendben 1929. dec. 31-ig. D. J. Világos 170, H. V-né Nagyvárad 170, H. J. Monospetri 345, V. B. Bihardiószeg 175, M. J. Boffalu 190, S. M. Csikszentmihály 510, id. Cs. I. Gelence 345, B. M. I. Holtmaros 170, G. L. Száltelek 163, F. D. Marosfelfalu 190, K. N. S. Székelykál 170, L. K. Erdőszáda 160, P. Gy. Avasujváros 170, B. B. Szilágyballa 170, B. J. Magyarhermány 230, K. F. Okland 120, K. J. Küküllőkeményfalva 170, Zs. L. Fiátfalva 170, F. J. Balázsfalva 160, W. G. Belényes 345, A. J. Tekerőpaták 170, ifj. D. K. Csiksobótfalva 170, Cs. J. Olthévíz 145, P. J. Erdőhegy 345, E. B. M. Belényesujlak 170, Ev. Egyház Apáca 340, F. L. Szabéd 340, Id. M. P. Felvine 170 Lei.

Pásztortűz

rodalmi folyóirat

Kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop
(a Brassai-utca) 5 sz.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Figyelem! Községek, magánosok, legelők, vizellátását, mélyfurásokat, sülyesztett betonutakat, itatóválluk, vízvezeték, viziturbinák tervezését, építését vállalja és ingyen szaktanácsot ad Gábos Aron építészeti irodája Sighisoara-Segesvár, Strada Mihai-Viteaz No. 15.

Intézetek, vendéglők és magánosok! Hajlított szék szükségleteiket legjobban beszerezhetik Hegyesy Lajos székgyártó telepén Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, Reg. Ferdinand 74, ahol elsőrangú főzött bükkfából készült hajlított széket szállítok 160 lej utánvétellel. Nagyobb mennyiségű vételnél minta-széket és árajánlatot szívesen küldök.

Magyar Testvéreink! Ne vándoroljatok ki nagy családjaitokkal. Ha nem tudtok megélni je-

lenlegi törpebirtokotokból, ennek az árából háromszor-négyszer annyit is vásárolhattok ugyanolyan, vagy még jobb minőségű földekből és nem Délamerika pusztáin, hanem itthon Erdélyben, Kisküküllőmegyében. Vevőknek semmi utánjárásuk, külön kiadásuk (vételi illeték, ügyvédi, mérnöki, bekebelezési költség, bélyeg stb.) nincsen, mert minderről mi gondoskodunk, mi fizetjük és vevőknek a bekebelezést kézbe adjuk. Leveleket a Magyar Nép szerkesztőségének kell címezni, 6 lej válaszbélyeget mellékelni, pontos címre a részletes információt azonnal küldjük.

Eladó Kissolyos legforgalmasabb helyén 3 szobás lakás felszerelt üzlethelyiséggel. Értekezni lehet Katona Károlynál Soimosul-mic-Kissolyos, jud. Odorheiu.

Tehenészetre, vagy kertészetre kiválóan alkalmas tizenhat holdas tanyabirtok Kolozsvár mellett, a Szamos partján, eladó, vagy feles művelésre kiadó. — **Koncz György Cluj-Kolozsvár, Bem-utca 3. szám.**

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

Értesítés!

A tenger színe felett 1301 méter magasságban fekvő, fenyőerdőkkel koszorúzott, kitünő vastartalmu, gazdag szénsavas és széndiokszid tartalmu ásványvizéről híres

„Hargita“ ásványviz és klimatikus gyógyfürdőt

1930. évi június hó 1-én megnyitottuk.

A Bazedov-kór, vérszegénység, idegbetegség, sárgaság legnagyobb gyógyhelye, 2 gazdag kénködörrel a rheumás betegek részére. Hideg-meleg fürdők. Tiszta szobák és ellátás mérsékelt árak mellett. Kérésre prospektust készséggel küld

Ernest Minu mérnök, fürdőbérő

Ciceu-Caikcsicsó, Csikmege.

Keleti Ujság

Erdély legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas, Megbízható,
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt
hivatalos lapja

HARMONIUMOK

nagy választékban, művészi kivitelben már 10.000 lejtől kaphatók — Németország legnagyobb és legjobb harmóniumgyárának képviselője

SIMON LÁSZLÓ

orgonakészítőnél,

aki orgona készítését, javítását és homlokzat sípok ké zítését jutányos áron vállalja.

Cim: Simon László Cluj-Kolozsvár.
Str. Brătianu (volt Király-utca) 24.

FOKOZZA JÖVEDELMÉT!

Biztosítsa, állandósítsa készpénzbevételeit!

Válogassa ki az alábbi felsorolásból mindazokat a könyveket, amelyek segítségével lehetnek ebben a munkájában, használja fel a tudomány és tapasztalat eredményeit földje, állatai gondozásában. Ne szalassza el a pénzszerezés sokszor játszva kínálkozó alkalmait, hanem állítson be újabb pénzforrásokat körülményei okos felhasználásával:

Csérer Gyula: A virágos kert	Lei 63—
Cs. rer Gyula: A konyhakert	Lei 48—
Illés Lajos: Nyul és kecsketenyésztés	Lei 130—
Illés Lajos: A cirok, köles, repce, mák és napraforgó	Lei 54—
Kovácsy Béla: Juhtenyésztés és gyapjuisml	Lei 102—
Kredits: Baromfitenyésztés	Lei 143—
Mika Ottó ár: A százas takarmánynövények	Lei 58—
Milóttó ár: Fontosabb ipari és keresk. növények	Lei 34—
Révész Gyula: A sertések nevelése	Lei 51—
Rombay Dezsó: Szőlőművelés	Lei 123—
Ritter: A házi kert	Lei 30—
Páter Béla: A gümölcsök betegségei és ellenségei	Lei 30—
Báró Steinfeld Béla: A házikertek berendezése	Lei 48—
Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára	Lei 30—
Valló Árpád: A méhtenyésztés vezérfonala	Lei 30—
Virág: A sertés-tenyésztésről és hizlalásról	Lei 20—
Winkler János: A lud- és kacsatenyésztés	Lei 135—
Páter: Gyógynövénytermesztés	Lei 15—

Mind ezek kaphatók a **Minerva** könyvkereskedésében, **Cluj-Kolozsvár**, Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) 1. sz. Mivel utárvételnél a legcsekélyebb összegnél is legalább 20 lejt kell költségekre fizetni, ajánlatosabb a pénzt előre beküldeni.

!

Ha sikert akar elérni,
hirdessen

!

„MAGYAR NÉP“-ben

Aranyosgyéresi Agyagipar R.-t.

Ajánlja elsőrangú földgázzal
égetett hornyolt és hóafalt

tefőcserepét,

normál és német méretű

fali és kuttéglámpák

valamint elsőrendű különleges
mérethben készült

alagcsöveit.

Cég és iroda: Turda—Torda
Telefon szám: 107.

„Transsylvania“ Bank

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosújvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszerecs,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek

Aranyosgyéres,

Elfogad betéteket, leszámított
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii. (Főtér) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicioşánmartin-Dicsőszentmárton, Alba-Julia-Gyulafehérvár, Târgu-Murás-Marcsvásárhely, Oradea-Nagyvárad és Timişoara-Temesvár.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetei:
Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhely-megyei Tak.-pénztár Odorheiu-Székelyudvarhely és Cristur-Székelykeresztúr, Szászrégen-vidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-Szászrégen, Népbank Rt. Hued n-Bánffyahunyad és Szamosujvári Hitelbank Rt. Gherla-Sz.-ujvár.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. — Arraktárai a vasút mellett.

Gazdák, szervezkedjétek!

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt.**
Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii (Főtér)

9.

Fiókinézetek:
Dej-Dés, Bectlean-Bethlen, Jibou-Zsibó, Zălau-Zilah.
Affiliált intézetek:
Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagyenyed és ennek Arad-Marcsvásárhelyi fiókinézete. —

Saját tőkék:
38.000.000 Lei.

Elkötelezett a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl. — **Legelőnyösebb devizahely.**

Eredeti golyóscsapágyas acélrámás
Máv. cséplőgépek

és herefejtőkészülékek,
Máv. gőz-, benzin és szivógázlokomobilok,
W. D. Hanomag, Case és Fordsontraktorok,
továbbá M. H. kévekető és marokrakó aratógépek
és fűkaszálók

Vezérképvisellete:

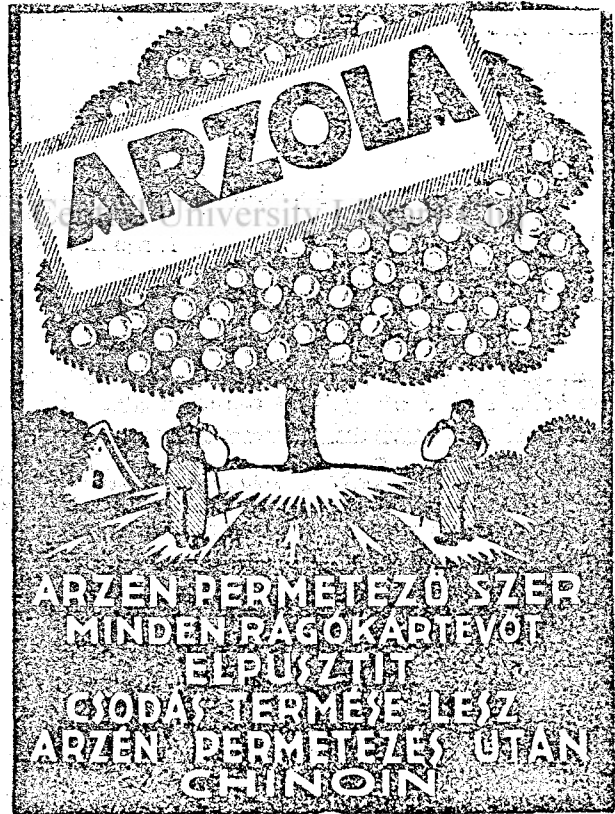
ECONOMIA

keresk. és ipari részv.-társaság
Oradea-Nagyvárad
Piaţa Mihai Viteazul 1. szám.

INDUSTRIA

keresk. és ipari részv.-társaság
Timişoara-Temesvár
Strada I. C. Brătianu 3. szám.

Előnyös fizetési feltételek! Kérjen árajánlatot!

Kérjen ismertetőt a lerakatoktól:

Schieb és Társa Cluj-Kolozsvár, Piaţa M. Viteazul 40. — Hangya Központ és Fiókjai. — Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T. Arad. — Verkaufshalle Bistriţa-Beszterce. — Spitz Mór Careii-Mare-Nagykároly. — Gazdasági Egyesület Dej-Dés. — Gazdák Szövetkezete Satu-Mare-Szatmár, Gen. Olteanu 8. — Carl F. Jickeli Sibiu-Nagyszeben. — Dávid János gyógytár Tg.-Mureş-Marosvásárhely. — Facievi I. Timişoara-Temesvár, I. Regele Ferdinand 8.

Főlerakat:

Frederic Spodheim & Co. Bucureşti, Bd. Elisabeta 55 sz.

Lesoványodott, erőtlenné, vérszegény, lúdtüdőbeteg betegek részére áldás a

„GRASIN”

erőtápszer. — Elvágó javító, erősítő, vérképző hatása szembeütő.

Kapható: gyógyszerárakban és Dr. Nagy Árpád gyógyszerészhelyén Cluj-Kolozsvár, Calea Moșilor. — Egy doboz 120 lei, Postán külföldre 135 lei. Egy teljes kurához 5 doboz 600 lei bérmentve, utasítással. Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

Gazdák!

Vetéseitek már javában fejlődik, miközben a szükséges tápanyagokat a talajból vonja és erejét kiszívja. — Ezen tápanyagok legfontosabbika a

f o s z f o r s a v

melynek a talajban való mennyisége határozza meg a termés nagyságát.

Hatása a gabonaneműeknél:

az egyenletes kelésben,
az erőteljes bokrosodásban,
a szárnak erősödésében (a megdőlés megállításában)
a bő kalászképződésben,
a tökéletes magképződésben,
az érés stíttetésében,
a termés fokozásában nyilvánul meg.

Ezért idejében kell a foszforsav pótlását gondoskodással végezni.
Ezt elérjük, ha 16–18%-os könnyen oldódó

Szuperfoszfáttal

trágyázzunk.

Alkalmazzunk holdanként 150 kilogrammot, ez fokozza a mennyiséget, javítja a minőséget, biztosítja a jövedelmezőséget!

Szerezzük be idejében szuperfoszfát szükségletünkkel!

Kapható:

„MARASEȘTI”

S. A. R. ptr. Industrii Chimice
București Cal. Victoriei 29. sz.

„PHÖNIX”

Fabrice de acid sulfuric și produse chimice S. A. Baia Mare-Nagybánya

Szuperfoszfát és egyéb Műtrágyázást Terjesztő iroda, Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Iancu (volt Petőfi-utca) 3., Postafiók 90., és az összes gyári képviselőknél.

„Legjobbuk mégis csak a Szentháromság kaszák és kaszakövek!”

A „Magyar Nép” olvasói közül sokan írtak ilyen értelmű levelet az avasujvárosi kaszatelep igazgatóságának:

Aki kaszál annak legyen!
Akinek nincs az meg vegyen,
Ki tanácsunk megfogadja,
Kaszálással nem lesz gondja!

Miért rendeljen minden gazda Szentháromság kaszát?
Mert a legnemesebb acélból készül, a munka vele könnyű, ha pedig Szentháromság kaszakövel megfénjük, a kaszálás sokkal könnyebb.

Minden községben álljanak össze az emberek és rendeljenek Szentháromság kaszát és Szentháromság kaszakövet!

Ha legalább 10 darabot rendelnek, egy darabot ingyen jutalmul küldünk. A kaszakövnél is 10 darab rendelésnél egy darabot ingyen küldünk. Aki pedig balkéz csak írja meg, küldünk számára balkezeseknek való kaszát.

Árak	65	70	75	80	85	90
darabonként	110	115	120	125	130	135

A Szentháromság kaszakövek ára 10 darabonként 360 lei. Ingyen csomagoltan szállítási! Minden községben keresünk egy megbízott embert, aki a rendelést összegyűjti, küldi be és a Kaszatelepnek. — Minden darabért jótállást vállalunk és a meg nem felelő azonnal kicseréljük. Szétküldés az egész országba. Utánvétellel megrendelhető!

KASZATELEP Orasul-Nou (Avasujváros)
Judetul Satu-Mare Szatmár megye